

A mentősök nem tudják megszokni a gyermektragédiákat – Mindenért kárpótól egy hálás tekintet

Ujjukat a megye ütőerén tartják

A szegedi mentőállomáson még a legcsendesebb napon is sűrűn megcsörren a telefon. Ottjártunkkor nem érkezett hír komolyabb balesetről, de így is sok beteg kérte a mentősök és az ügyeletes orvosok segítségét. A szolgálatvezetőknek és a következő riasztásra váróknak azért akadt egy kis idejük arra, hogy munkájukról beszéljenek.

Szegedről és vonzáskörzetéből, a Kübekháza, Röske, Forráskút és Sándorfalva által határolt területről a 104-es hívás, a megyéből kezdeményezett összes mobiltelefonos hívás, a rendőrségről átirányított 112-es, általános segélykérő hívások, az egészségügyi intézmények betegszállítási igényei és az orvosi ügyelet riasztásai az Országos Mentőszolgálat szegedi állomására fut be. Az ügyeleteseknek tudniuk kell a megye másik hét állomására befutó segélykérő telefonokról is. A szolgálatvezetőknek rendkívül gyorsan kell dönteniük, hogy melyik lehetséges eszközt vetik be: az ápolóval kivonuló szállítóautót, a mentőtiszttel és ápolóval közlekedő esetkocsit, az orvost és ápolót is szállító rohamkocsit, vagy az ügyeletes gyermek- vagy felnőttorvost. Ha nagy a baj, akkor bevethető a Mentés a Jövőért Alapítvány által üzemeltetett, három megyét ellátó mentőhelikopter is, 3 perc után azonnal indulhat az egészségügyi és a technikai személyzet a reptérről, hogy azután a beteggel a klinika egyelőre ideiglenes leszállóhelyén landoljanak, vagy rövid 50 perc után Budapesten.

Idén már 13 esetben igényeltek légi segítséget, szerencsére ezek többsége nem baleseti riasztás, hanem betegszállítási feladat volt. Speciális esetben bevethető az állandóan melegen tartott inkubátorral és lélegeztető géppel felszerelt újszülött-életmentő rohamkocsi

is, amelyen szakképzett orvos, nővér és ápoló teljesít szolgálatot a gépkocsivezető mellett. Három megyét lát el ez a kocsi, tavaly 642 alkalommal kellett útnak indítani.

– Januárban eddig 725 hívás érkezett a mentőkhöz és 452 az ügyeletekre – kezdett az ismertetésbe Horváth Zoltán szolgálatvezető, de még végig sem mondhatja a mondatot, mert megcsörren a telefon és már nyúl is a kagyló után: az ügyeletes orvos szállítóautót kért, mivel a vizsgált beteget otthonából a kórházba kell szállítani. – Minden pillanatban tudnia kell a központban ülőnek, hogy hány és milyen kocsit indíthat útnak, és hogy hol vannak a kiküldöttek. A bejelentők néhány szavából pedig meg kell tudni becsülni a baj súlyosságát a helyes döntéshez. Ezért szolgálatvezető csak sokéves tapasztalattal a háta mögött lehet az ember – foglalta össze feladatukat.

A 24 órás szolgálatban társa, Mulati Árpád már 20 éve dolgozik a mentőszolgálatnál. – A telefonálót igyekszünk alaposan kikérdezni. Szerencsére az esetek túlnyomó többségében a betegeket otthon is sikerül ellátni, nem kell őket kórházba szállítani. Az időjárási frontokat tökéletes biztonsággal két-három nappal előre tudjuk jelezni. Ha meleg front jön, megszorodik az asztmás és szívpanaszok száma, hideg front előtt pedig a görcsös, epilepsziás problémáké és a szülé-

A két szolgálatvezető, Horváth Zoltán és Mulati Árpád a „szentélyben”, ahová az összes hívás be-fut.

Fotó: Karnok Csaba

seké – tájékoztatott Mulati Árpád. – Optimális esetben 10 perc alatt odaérünk a beteghez, de negyed órán belül biztosan. A megye helyzete ebből a szempontból országos viszonylatban szinte a legjobbnak mondható. Az országosan egységes mentőszolgálati rendszer viszont az egész világon egyedülálló, a rendelkezésünkre álló eszközöket így tudjuk a legjobban kihasználni – mondta, majd a telefon után nyúlt is.

A szolgálatvezetői irodába eligazításért kopogott be Kerekes Lajos, aki az orvosi egyetem mellett már ötödik éve mentős: – Egy nényt kellett kórházba szállítanunk, sze-

rencsére nem súlyos az eset. Ötödéves vagyok, ebben a félévben tehetem le a mentőtiszti vizsgát, utána már nem csak ápolóként foglalkozhatom a betegekkel. Nagy előnyt jelent majd a pályán, hogy sokféle esetet láttam már. Sajnos halálesetet is, ráadásul az első épp a szomszédunk volt, akinek súlyos infarktusan sajnos nem sikerült segítenem. Ami megszokhatatlan, az a gyermekbaleset – s a fiatalember nehéz szívvel eleveníti fel első megrázó élményét. Sorra érkeznek vissza a mentősök: Hegedűs Zsolt, aki egyedülként a stárból még a régi, Szentháromság utcai ügyeletről került át ide és főál-

lásban a nagyfai intézet orvosa, Bálint András gépkocsivezető, aki legendásan sokat hadakozott egy világra segített újszülöttel, amíg sikerült végre rábírnia arra, hogy ne rugdalja le magáról a melegen tartó takarót, Kálmán Antónia algyői háziorvos, akit a sürgősségi ellátásban szerzett tapasztalatai miatt visszahívtak ügyeletes orvosnak. Szabó János már 32 éve gépkocsivezető de egyetért hat éve itt dolgozó kollégájával, Ördögh Antallal abban, hogy a kék lámpa és a sziréna sem biztosít mindig elsőbbséget a mentőautónak, s a megyében autózók csak nagyon ritkán tekintenek bele valamelyik

visszapillantó tükörbe. Mulati Árpád most ismét bele tud kapcsolódni a beszélgetésbe:

– A tíz évnél idősebb autókat lecseréljük, ez időszere is a 500 ezer lefutott kilométert követően. Ez a munka a gépeket és az embereket is rendkívüli módon igénybe veszi, de aki egyszer megszerette ezt az életformát, az nem tud tőle szabadulni. Egyszer én is megpróbáltam elmenni innen. A többiek mentőautó alakú tortával búcsúztattak. Hiába volt a másik helyen háromszor magasabb a fizetésem: négy hónap múlva az itteni főnököm örömmel adta vissza mentőszolgálatos névtáblámat – emlékezett vissza.

A mentőszolgálat garázsában bevetésre készen állnak az autók. Móczár Zoltán, a rohamkocsi ügyeletes szakápolója mutatja meg a leg súlyosabb esetekhez riasztható kocsit belsejét: vákuummatractól a defibrillátoron át a ruhavágó olóig minden megtalálható itt, ami-re csak szükség lehet. – Az orvoson kívül az ápoló és a gépkocsivezető is sokat tesz azért, hogy a beteg állapotát stabilizáljuk és szállítható állapotba kerüljön. A sürgősségi életmentés mellett feladatunk a további egészségkárosodások megelőzése is.

Ezenfelül az én feladatomban a gyógyszeres szekrény feltöltése és a takarítás is. Ez egy nagy elhivatottságot igénylő foglalkozás. Sok borzasztó esetet lát az ember, de nincs idő ezeken rágódni, mert jön a következő hívás és indulni kell – próbálta röviden összefoglalni munkája lényegét, majd búcsúzóul hozzátette: – Az embert mindenért kárpótolja egy-egy köszönő, hálás tekintet.

WAGNER ANIKÓ

Szalma Tamás rendezi A salemi boszorkányokat

„Gondolkodásra készítetjük előadásunkkal a nézőt”

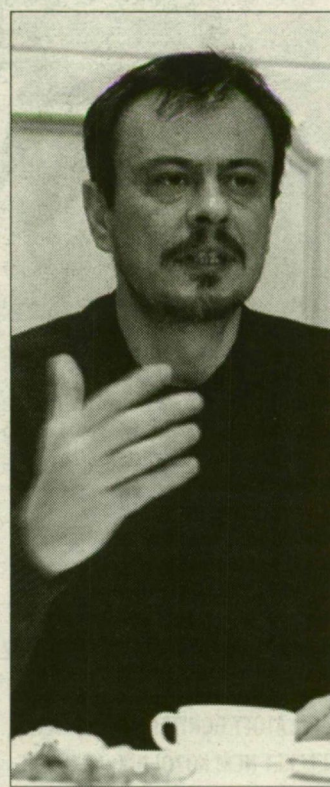
Az utóbbi időben sorra mutatják be a hazai színházak Arthur Miller különös drámáját, A salemi boszorkányokat. A Szegedi Nemzeti Színházban ezzel a darabbal debütál rendezőként Szalma Tamás színművész (képünkön), akit a pénteki bemutató kapcsán kérdeztünk.

– Egyre népszerűbb nálunk mostanában ez a Miller-darab. Ön miért választotta?

– Nem véletlen, hogy gondolkodó színházi emberek gyakran veszik elő. Én azért választottam, mert olyan jelenségekkel, tendenciákkal találkozom, amik miatt dühöt érzek. Szerénytelennek hatna, ha a színházi szakma felelősségérzetéről beszélnék, de mégis azt kell mondanom, ez is benne van a darab a műsorra tűzésében. Nap mint nap tapasztaljuk, hogy az emberek egyre kevésbé türelmesek egymással. Mi rendkívül nyitott és gondolkodásra készítő produkciót szeretnénk létrehozni. Egy viszonylag homogén módon gondolkodó közösség – a társulat – véleménye, értékrendje világosan ki fog belőle derülni.

– Miller az ötvenes években a mccarthyizmus idején a kommunistaüldözések ellen írtá ezt a drámát. Politikai áthallásokat fedezhetünk az előadásban?

– Egy művészember nem kapcsolódhat közvetlenül a napi politikához, ezért ezzel nem foglalkozunk. Mindenesetre a színpadon is olvasható ajánlásban leírtam azt a történetet, ami nemrégiben esett meg velem. Megvettem a szokásos két lapomat az újságosnál, és amikor megfordultam, a mögöttem álló kopott kabátos idős bácsika belesziszte a képmbe: „Hát azok...” Azokra gondolt, akik a neki nem tetsző újságokat vásárolják. Ha már a kedvenc újságunkat sem

Fotó: Veréb Simon

vehetjük meg anélkül, hogy akik másként látják a világot, ne gyűlölködnének, mi, színháziak egyetlen dolgot tehetünk: tüntetőleg előadásokat csinálunk.

– A Szentivánéji álomban Oberont alakította, saját rendezése is követi valamiképpen azt a színházi irányt?

– Nagyon örülök, hogy a két darab egymás után jött. A Szentivánéji álom számomra ugyanarról a világról szól, csak épp hatalmas, színes, szélesvásznú kivitelben. A mi produkciónk inkább ráközelít kicsit az emberre. Nemcsak a tömeg befolyásolhatóságát szeretnénk bemutatni, hanem az egyes emberek „működését” is a zárt közösségben. Igyekeztem minden szerepet egyenként elemezni, kibontani, hogy az egyes figurák-ból álljon össze a kép. Miként a valóságban, a darabban is sokféle ember éli az életét saját törekvésekkel, és együtt alkotják a nagy egészet.

– Hogyan kapott lehetőséget arra, hogy rendezőként is kipróbálja magát?

– Én kértem. Két éven át nagyon alaposan készültem erre a feladatra. Hamarosan eldől, hogy érdemes volt-e Korognai igazgató úrnak kockázatot vállalnia velem.

– Elégedett a csapatával?

– Nagyszerű gárdával állíthatam színpadra a darabot. Ascher Tamás, akivel színészként hat éven át dolgoztam együtt, mindig azt mondta, hogy a legfontosabb dolog: jól kiosztani a szerepeket. Utána a rendező hátradőlhet és csak kellemtelenkednie kell. Van benne valami, de ő sem ezt csinálja, nekem pedig különösen fontos, hogy rendezőként is a maximumot nyújtsam. Az interneten olvastam, hogy a Spielberg-filmben Schindlert alakító Liam Neesonnak is február 16-án lesz ugyaneb-ből a darabból a Broadwayi premije. Megnézném, de nem cserél-ném el Király Attilával, a mi John Proctorunkkal.

HOLLÓSI ZSOLT

Alapítványok figyelmébe!

A DÉLMAGYARORSZÁG
és a DÉLVILÁG

február 7-én megjelenő mellékletében

50%

kedvezményel

tehetik közzé felhívásukat
a személyi jövedelemadó

1%-ának felajánlására.

Alapítványa helyet kaphat
internetes weboldalunkon is.

Ismertessék meg időben alapítványukat
és annak célját az adózókkal!

További információért hívja értékesítési
tanácsadóját, vagy a 62/567-835-ös
telefonszámunkat!